

XIII.

HEENVLIET ONDER DE FAMILIE GRAAFLAND

Adriaan Louis Baron van Alderwerelt volgt zijn vader op doch sterft kort daarop — zijn zwager Pieter Graafland, Vrijheer van Heenvliet — zijn echtgenote Louise Caroline Baronesse van Alderwerelt sterft — Pieter Graafland laat de zorg voor Heenvliet over aan baljuw Villerius — hij sterft te Hamburg — de kinderen onder voogdij.

Na de dood van Jean Louis van Alderwerelt volgde zijn zoon, Mr. Adriaan Louis Baron van Alderwerelt van de Streuyte, Burge-meester van den Briel, hem op 24 Juni 1779 als Vrijheer van Heenvliet op. Alvorens deze opvolging met de gebruikelijke belening door de Staten van Holland voortgang kon vinden, hadden Adriaan Louis en zijn zwager Pieter Graafland de laatste wilsbeschikking van Jean Louis van Alderwerelt ongedaan gemaakt. Pieter Graafland was gehuwd met de jongste dochter van de overledene, n.l. Louise Carolina Baronesse van Alderwerelt, die op 8 September 1755 te Wageningen werd geboren en met wie hij te Heenvliet in het huwelijk trad op 25 Juni 1775. Jean Louis had bepaald, dat de Heerlijkheid Heenvliet moest overgedragen worden aan zijn schoonzoon Pieter Graafland, doch deze deed na de dood van zijn schoonvader afstand ten behoeve van de oudste zoon Adriaan Louis van Alderwerelt op 17 Juni 1779 voor de som van f 120.000,—. Toen echter deze van Alderwerelt twee jaar daarna ongehuwd overleed, op 28 Juli 1781, ging de Heerlijkheid Heenvliet toch over op Pieter Graafland en Louise Carolina van Alderwerelt. Op 11 April 1782 werden zij als Vrijheer en Vrijvrouw te Heenvliet ingehuldigd. Deze Pieter Graafland, over wiens voor-geslacht de bijlage een overzicht geeft, werd op 10 Juni 1748 te Amsterdam geboren ¹⁾. Hij werd schout van den Briel. Uit zijn huwelijk met Louise Carolina van Alderwerelt sproten 5 kinderen, waarvan er 2 zeer jong stierven.

- I. *Cornelis Jean Louis*, geboren 17-5-1776 te Heenvliet, gedoopt 19-5-1776 te Brielle. Overleden vóór 1809. Gehuwd met Elizabeth Johanna Scheffers.
- II. *Cornelis*, geboren 26-4-1777 te Heenvliet, gedoopt 30-4-1777 te Brielle. Overleden te Heenvliet 14-5-1777.

¹⁾ Zie Bijlage XIX.

PLAAT 18

PLAAT 19

- III. *Pieter Graafland Pietersz.*, geboren 17-5-1778 te Heenvliet. Overleden 26 Mei 1825. Gehuwd Ie. met Gesina Margaretha Meinardier, en IIe. met Alida Doornik ¹⁾).
- IV. *Jacob*, geboren 2-12-1780 te Heenvliet, gedoopt 3-12-1780 te Brielle. Overleden 8-12-1780 te Heenvliet.
- V. *Cornelia Graafland*, gedoopt 12-5-1782 te Heenvliet, die als Vrijvrouwe van Heenvliet haar vader opvolgde ²⁾).

Acht gelukkige jaren heeft het gezin Graafland in Heenvliet gekend. Slechts één jaar woonden Pieter Graafland van Heenvliet en zijn echtgenote als bezitters der Vrije Heerlijkheid op het huis te Heenvliet, toen Louise Carolina op 28-jarige leeftijd overleed na een ziekte van enkele dagen op 15 September 1783 te den Briel, haar man met twee jongens van 7 en 5 jaar en een meisje van 1 jaar achterlatend. Het blijkt uit verscheidene stukken en uit zijn gedrag, dat Pieter Graafland de slag van het verlies van zijn jonge vrouw nooit te boven gekomen is. Ook onder de inwoners van Heenvliet had zij tijdens haar kortstondig optreden als Vrijvrouwe vele vrienden gemaakt, die haar dood zeer betreunden. Zoveel te zwaarder viel het haar man deze bijzondere vrouw te moeten missen. De zorg voor de kinderen liet hij al te vaak aan anderen over en een voortdurende onrust dreef hem van de ene plaats naar de andere. Hij vermeed zoveel mogelijk lange tijd te Heenvliet te blijven, waar alles hem aan zijn vroeger geluk herinnerde en „de stenen hem tegen het hoofd vlogen”. Veel zwierf hij door Duitsland, waar hij op 9 October 1793 op 45-jarige leeftijd te Hamburg overleed. Zijn bezittingen werden voor zijn kinderen beheerd. De Heerlijkheid Heenvliet was bestemd voor zijn zoon Pieter en zijn dochter Cornelia. Deze stonden onder voogdij van Ds. Bartholomeus Gabry, hun oud-oom. Deze Bartholomeus Gabry werd op 10 Januari 1744 te Gouda geboren en werd in 1775 predikant te Heenvliet, waar hij tot 1808 stond. Hij overleed 12 Februari 1819. Hun andere voogd was de baljuw Jan Jacob Villerius, die eigenlijk sedert de dood van Louise Carolina van Alderwerelt onbestreden heer en meester was in Heenvliet, daar Pieter Graafland vooral na 1783 bijna alles aan hem overliet. Eenzaam bleven de kinderen Graafland na de dood van hun vader achter, doch voordat Pieter en Cornelia oud genoeg waren om het hun toekomend bezit te aanvaarden, maakte de Franse overheersing een einde aan de heerlijke rechten.

¹⁾ Uit het tweede huwelijk sproot het geslacht van den Berg, dat als Lamaison van den Berg de erfgenaam is der vroegere Heren van Heenvliet.

²⁾ Zij huwde met Jean Lamaison en was de stammoeder van het geslacht Lamaison van Heenvliet.